

[H. P. Hansen (Sorø A.).]

ærede Landbrugsminister kom og afgav en Erklæring her som Undskyldning for, hvad der var sket, men nu kunde vi ikke nøjes med Snak længere. Ja, hvis det ærede Medlem vil kalde det en saglig Behandling af et vigtigt Spørgsmaal, forstaar jeg jo bedre, at man ude omkring i Landet tager Sagen paa den Maade, som sket er. Denne Sag med Fremstilling af Vaccine er jo ikke saa ligetil, som det ærede Medlem og mange andre mener. Man tror, at nu har man fundet en Metode; saa kan man slaa nogle Kreaturer ned, og saa laver man Vaccine, saa gaar det ganske af sig selv, mener man.

Hvis det ærede Medlem havde gjort sig den Ulejlighed, inden han rejste dette Spørgsmaal, og inden han holdt sin Tale her, at foretage en virkelig Undersøgelse af, hvorledes det foregaar, saa tror jeg, at det ærede Medlems Tale vilde have formet sig paa en anden Maade; saa megen Tillid har jeg i alt Fald endnu til det ærede Medlem.

Efter disse Udtalelser, og ogsaa foranlediget af den Maade, hvorpaa hele Spørgsmaalet er blevet rejst ude omkring, vil det jo være rimeligt, at jeg føjer nogle Bemærkninger til den Redegørelse, som den højterede Minister her har fremsat.

I Sommeren 1938 mente Dr. Schmidt paa Statens Seruminstitut, at nu var han kommet saa langt i Forsøgene med at fremstille en Vaccine mod Mund- og Klovesyge, at man kunde forsøge at lave den i større Stil. Han havde eksperimenteret med det i flere Aar, og det kan jeg bevidne, fordi jeg nogle Aar forinden under fortrolige Former havde faaet at vide, at Dr. Schmidt arbejdede med dette Spørgsmaal. Sidst i Maj Maaned kom der da til Ministeriet en Indberetning fra en Embedsmand, som ogsaa havde med denne Sag at gøre; han skrev, det vilde sikkert være ønskeligt, at man over for Offentligheden ikke slog Sagen alt for stort op, og han føjede til: ogsaa Hørsynet til, at man paa et Omraade som det foreliggende ikke maa se bort fra, at man kan være udsat for Skuffelser, taler for, at Spørgsmaalet ikke opreklameres. Det var egentlig meget forudseende af denne Mand, thi det er gaaet netop, som han frygtede, at man ved at opreklamere denne Sag satte Stemningerne i Vejret, og da Skuffelserne saa kom, ignorerede man naturligvis alt det Arbejde, der var gjort, og sagde, det havde været til næsten ingen Nytte. For naturligvis blev Sagen slaaet op, det er der ikke noget at sige til; saa

snart Pressen fik lidt at vide om, hvad der laa i Luften, satte man sig i Bevægelse og skrev vidt og bredt om det og priste den Mand, der havde gjort denne Opfindelse o. s. v., o. s. v. Det er der, som sagt, ikke noget at sige til, men det er blot farligt paa et Omraade, der i sig selv er saa usikkert som dette.

Den 14. Juli nedsatte Landbrugsministeren og Indenrigsministeren — jeg tror ogsaa, Finansministeren var med — et Udvalg til at undersøge denne Sag. Dette Udvalg kom til at bestaa af Veterinærdirektør Gerhard Petersen, Forstanderen for Statens veterinære Serumlaboratorium, Professor Christiansen, Forstanderen for Statens Forsøgsstation paa Lindholm, Dyr-læge Toussieng, Afdelingsforstander ved Statens Seruminstitut Dr. S. Schmidt, under Forsæde af Direktøren for Statens Seruminstitut Dr. med. Thorvald Madsen. Udvalgets Opgave var at afgive Betænkning over de bedste Foranstaltninger til hurtigt Tilvejebringelse af Vaccine mod Mund- og Klovesyge, og Udvalget kom til det Resultat, at man burde forsøge at fremskaffe Vaccine efter den af Dr. Schmidt angivne Fremgangsmaade. Allerede Dagen efter afgav dette Udvalg en Betænkning og indstillede, at man gik til Arbejdet, og fremsatte saa den 22. Juni — altsaa 5—6 Dage efter — Forslag til Ministrene, gaaende ud paa, at man paa Lindholm oprettede en Station til Udvinning af Vaccine. Man havde fremsat tre Forslag, et, hvorefter der var Plads til 600 Kreaturer, et andet, hvorefter der var Plads til 300, og et tredje, hvorefter der var Plads til 100. Det vil sige, at man efter det sidste kunde behandle 50 Kreaturer om Ugen. Ministeriet valgte det sidste Forslag ud fra den Betragtning, at det hele var nyt og uprøvet, og at de Erfaringer, man havde fra Tyskland, som det ærede Medlem Hr. Løje sigtede til, ikke betød saa overordentlig meget paa det Tidspunkt. Man var klar over, at det vilde koste betydelige Beløb, og saa indrettede man sig saaledes, at der kunde ske en Udvidelse senere, hvis det skulde vise sig, der var Brug derfor. Man gik til at indrette en Station, der hver Uge kunde modtage 50 Kreaturer, som saa blev podet med Smitstoffet, hvorefter disse Kreaturer i Løbet af 14 Dage kunde afgive Stof til Vaccine og til Serum, saaledes at man i Løbet af et Aar skulde kunne fremstille 50 000 Doser Vaccine og 50 000 Doser Serum. Jeg beder det ærede Medlem bide sig fast i disse Tal, for det har Interesse i Forhold til den Produktion, der senere har fundet Sted. Det